

AKCINĖS BENDROVĖS „PANEVĖŽIO ENERGIJA“ MAŽOS VERTĖS PIRKIMŲ TAISYKLIŲ APRAŠAS

I. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

1. Šiose taisyklėse naudojamos pagrindinės sąvokos:
 - 1.1. **Bendrovė** – AB „Panevėžio energija“;
 - 1.2. **EBVPD** – Europos bendrasis viešojo pirkimo dokumentas;
 - 1.3. **CVP IS** – Viešųjų pirkimų tarnybos administruojama Centrinė viešųjų pirkimų informacinė sistema;
 - 1.4. **CPO** – Centrinė perkančioji organizacija;
 - 1.5. **Ekspertas** – Bendrovės viešųjų pirkimų komisijos pakviestas Bendrovės darbuotojas ar kitas asmuo turintis specialiųjų žinių ir patirties perkamo objekto srityje;
 - 1.6. **Komisija** – nuolatinė ir/ar atskiram mažos vertės pirkimui (nepriklausomai nuo vykdymo būdo) vykdyti Bendrovės generalinio direktoriaus įsakymu sudaryta viešojo pirkimo komisija, veikianti pagal jai suteiktus įgaliojimus;
 - 1.7. **Mažos vertės pirkimas** – supaprastintas pirkimas:
 - 1.7.1. kai prekių ar paslaugų pirkimo numatoma vertė yra mažesnė kaip 70 000 Eur (septyniasdešimt tūkstančių eurų) be PVM, o darbų pirkimo numatoma vertė yra mažesnė kaip 174 000 Eur (šimtas septyniasdešimt keturi tūkstančiai eurų) be PVM;
 - 1.7.2. atliekamas toms atskiroms pirkimo dalims, kurių bendra vertė yra mažesnė kaip 70 000 Eur (septyniasdešimt tūkstančių eurų) be PVM to paties tipo prekių ar paslaugų sutarčių vertės, o perkant darbus - mažesnė kaip 174 000 Eur (šimtas septyniasdešimt keturi tūkstančiai eurų) be PVM, neatsižvelgiant į tai, kad numatoma pirkimo vertė yra lygi mažos vertės pirkimo vertės ribai arba ją viršija;
 - 1.8. **Neskelbiama apklausa raštu** – pirkimo būdas, kai Pirkimo vykdytojas elektroniniu paštu, paprastu paštu ar kita rašytine forma Taisyklių nustatyta tvarka kreipiasi į vieną ar kelis tiekėjus, kviesdamas pateikti pasiūlymus pirkimui ir pateikdamas pirkimo sąlygas bei reikalavimus pirkimo objektui;
 - 1.9. **Neskelbiama apklausa žodžiu** – pirkimo būdas, kai Pirkimo vykdytojas Taisyklių nustatyta tvarka žodžiu (nuvykus į prekybos vietą, telefonu ir pan.) kreipiasi į vieną ar kelis tiekėjus, pateikti pasiūlymus, arba kai pasinaudoja vieša skelbiama tiekėjų informacija apie jų siūlomas prekes, paslaugas ar darbus, kurie atitinka Pirkimo iniciatoriaus keliamus reikalavimus pirkimo objektui ir kai tokios tiekėjo skelbiamos informacijos pakanka įsitikinti, kad šios prekės, darbai ar paslaugos atitinka keliamus reikalavimus;
 - 1.10. **Numatoma Pirkimo vertė** – Bendrovės numatomos sudaryti sutarties (sutarčių) vertė, apskaičiuota vadovaujantis Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų įstatymo 13 straipsniu bei kitais numatomos Pirkimo sutarties vertės apskaičiavimo metodiką reglamentuojančiais teisės aktais;
 - 1.11. **Pirkimų iniciatorius** – Bendrovės darbuotojas, kuris nurodo poreikį įsigyti reikalingų prekių, paslaugų arba darbų ir (ar) parengia jų techninę specifikaciją ir (ar) jos projektą:
 - 1.11.1. prekių pirkimo iniciatorius – padalinio, kuriam reikalinga prekė, išskyrus atvejus nurodytus Taisyklių 1.11.4 punkte, kai sudaroma ilgalaikė sutartis, vadovas ar jį vaduojantis asmuo;
 - 1.11.2. paslaugų pirkimo iniciatorius – padalinio, pagal kompetencijas nustatytas teisės aktuose, arba padalinio, kuriam reikalinga paslauga, vadovas ar jį vaduojantis asmuo;
 - 1.11.3. darbų pirkimo iniciatorius – Investicijų valdymo skyriaus viršininkas ar pavaduotojas;

- 1.11.4. prekių pirkimo iniciatorius dėl ilgalaikių sutarčių sudarymo:
 - 1.11.4.1. degalai transporto priemonėms – Paslaugų tarnybos viršininkas arba jį vaduojantis asmuo;
 - 1.11.4.2. šilumos apskaitos prietaisai įrengiami pas vartotojus, karšto vandens skaitikliai, plombos (dėl šilumos ir karšto vandens apskaitos) – Klientų aptarnavimo tarnybos viršininkas arba pavaduotojas;
 - 1.11.4.3. asmeninės apsauginės priemonės – Saugos darbe ir inspekcijos skyriaus viršininkas arba jį vaduojantis asmuo;
 - 1.11.4.4. cheminės medžiagos ir reagentai – Gamybės ir ekologijos tarnybos viršininkas arba jį vaduojantis asmuo;
 - 1.11.4.5. biuro popierius, biuro įrangos eksploatacinės medžiagos (toneriai, biuro įrangos atsarginės dalys) – Informatikos ir ryšių tarnybos viršininkas arba pavaduotojas;
 - 1.11.4.6. izoliuoti vamzdžiai ir jungiamosios jų dalys – Technikos skyriaus viršininkas arba jį vaduojantis asmuo ir Investicijų valdymo skyriaus viršininkas arba pavaduotojas;
 - 1.11.4.7. kilimėlių nuoma, buities, valymo prekės, higieninis popierius – Paslaugų tarnybos viršininkas arba pavaduotojas ir Pirkimų tarnybos viršininkas arba pavaduotojas;
 - 1.11.4.8. kanceliarinės prekės – Kanceliarijos vadovas ir Pirkimų tarnybos viršininkas arba pavaduotojas;
 - 1.11.4.9. kitos reguliariai perkamos prekės – padalinio, kuriam reikalinga prekė, viršininkas arba jį vaduojantis asmuo ir Pirkimų tarnybos viršininkas arba pavaduotojas.
- 1.11.5. inicijuojant prekių, paslaugų ar darbų pirkimus, nurodytus 1.11.1., 1.11.2., 1.11.3., 1.11.4. šių Taisyklių punktuose, techninė specifikacija rengiama vadovaujantis Tvarkoje nustatyta tvarka ir įgyvendinant šių Taisyklių 8 punkte nustatytus siekius.
- 1.12. **Pirkimų organizatorius** – Bendrovės generalinio direktoriaus įsakymu paskirtas darbuotojas, kuris šių Taisyklių nustatyta tvarka organizuoja ir atlieka neskelbiamus mažos vertės pirkimus;
- 1.13. **Pirkimų koordinatorius** – Bendrovės generalinio direktoriaus įsakymu paskirtas darbuotojas, kuris šių Taisyklių nustatyta tvarka vykdo mažos vertės pirkimus, kai tokiems pirkimams atlikti neįpareigojama Pirkimų komisija;
- 1.14. **Pirkimų vykdytojas** – Pirkimų organizatorius arba Pirkimų koordinatorius;
- 1.15. **Pirkimo ataskaita** – dokumentas, pildomas Pirkimų organizatoriaus ir/ar Pirkimų koordinatoriaus ir pagrindžiantis jo priimtų sprendimų atitiktį Pirkimų įstatymo ir kitų Pirkimų vykdymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams;
- 1.16. **Pirkimų įstatymas** - Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas (aktuali redakcija galiojanti pradedant Mažos vertės pirkimą);
- 1.17. **Prevencinę kontrolę atliekantis asmuo** – Bendrovės generalinio direktoriaus paskirtas darbuotojas ar struktūrinis padalinys, vykdamas išankstinę pirkimo proceso procedūros stebėseną, patikrinimą ir suderinimą, taip pat prevencinę Bendrovės sudarytų pirkimo sutarčių vykdymo kontrolę;
- 1.18. **Skelbiama apklausa** – pirkimo būdas, kai Pirkimo koordinatorius ar Komisija Taisyklių nustatyta tvarka parengia Pirkimo dokumentus ir paskelbia apie Pirkimą viešai CVP IS priemonėmis (papildomai gali skelbti kitose priemonėse) ir pirkime gali dalyvauti visi norintys tiekėjai;
- 1.19. **VPT** – Viešųjų pirkimų tarnyba;
- 1.20. **VPĮ** – Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas;
- 1.21. **Taisyklės** – Bendrovės generalinio direktoriaus įsakymu patvirtintos šios Mažos vertės pirkimų taisyklių aprašas, parengtas vadovaujantis Pirkimų įstatymu;
- 1.22. **Tvarka** – Bendrovės generalinio direktoriaus įsakymu patvirtinta Bendrovės pirkimų organizavimo tvarka.
2. Kitos Taisyklėse naudojamos sąvokos apibrėžtos Pirkimų įstatyme ir Tvarkoje.

II. BENDROSIOS NUOSTATOS

3. Taisyklės nustato Bendrovės vykdomų prekių, paslaugų ir darbų mažos vertės pirkimų būdus, pirkimų dokumentams keliamus reikalavimus ir pirkimų procedūrų atlikimo tvarką. Taisyklės yra taikomos mažos vertės viešiesiems pirkimams, kuriais įsigyjamos prekės, paslaugos ir darbai skirti šilumos ūkio ir elektros energetikos sektoriaus veiklai vykdyti.
4. Šios Taisyklės parengtos vadovaujantis Pirkimų įstatymu. Atlikdama pirkimus Bendrovė vadovaujasi Taisyklėmis, Pirkimų įstatymu, Tvarka, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu ir kitais teisės aktais. Tuo atveju, kai Taisyklės neatitinka Pirkimų Įstatymo nuostatų, taikomi Pirkimų įstatymo reikalavimai.
5. Be šių Taisyklių, atliekant mažos vertės pirkimus, privalomai taikomos Pirkimų įstatymo I skyriaus, 44, 47 straipsnių, 50 straipsnio 9 dalies, 68 straipsnio 1 dalies, 90 straipsnio, 94 straipsnio 5, 6, 7 ir 9 dalių, 99 straipsnio, VI ir VII skyrių ir VPĮ 47 straipsnio 9 dalies nuostatos.
6. Pirkimo įstatymo 50 straipsnio 9 dalies ir VPĮ 47 straipsnio 9 dalies reikalavimai gali būti netaikomi, kai sutarties vertė neviršija 5 000 Eur (penkių tūkstančių eurų) (be PVM) ir tiekėjui, subtiektėjui ar ūkio subjektui, kurio pajėgumais yra remiamasi, nėra suteikiama teisė aptarnauti, gauti prieigą ar kitaip susipažinti su Bendrovės vidaus dokumentuose nustatytais ryšių ir informacinėmis sistemomis (ar jų dalimis), kurios yra reikšmingos Bendrovės veiklai, šių ryšių ir informacinių sistemų (ar jų dalių) technologijomis, duomenų bazėmis ar jose esamais duomenimis. Tokiu atveju Bendrovė iš prieinamų šaltinių įsitikina, kad prekių gamintojas ar paslaugų teikėjas nėra registruoti (jeigu fizinis asmuo – nuolat gyvenantis ar turintis pilietybę) VPĮ 92 straipsnio 14 dalyje numatyta sąrašą nurodytose valstybėse ar teritorijose.
7. Jei pirkimas vykdomas kuriuo nors iš būdų, numatytų Pirkimų įstatyme, pirkimas vykdomas vadovaujantis atitinkamą pirkimo būdą reglamentuojančiomis Pirkimų įstatymo nuostatomis.
8. Pirkimai atliekami laikantis lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo, skaidrumo principų. Bendrovė turi siekti, kad:
 - 8.1. prekėms, paslaugoms ar darbams įsigyti skirtos lėšos būtų naudojamos racionaliai;
 - 8.2. vykdant pirkimo sutartis būtų laikomasi aplinkos apsaugos, socialinės ir darbo teisės įpareigojimų, nustatytų Europos Sąjungos ir nacionalinėje teisėje, kolektyvinėse sutartyse ir Pirkimų įstatymo 7 priede nurodytose tarptautinėse konvencijose;
 - 8.3. įsigyjant prekes, paslaugas ar darbus būtų skatinama inovatyvių produktų pasiūla;
 - 8.4. įsigyjant prekes, paslaugas ar darbus būtų daroma kuo mažesnė neigiama įtaka klimato kaitai, aplinkos taršai, atliekų susidarymui, gamtos išteklių naudojimui, ekosistemų ir jų paslaugų būklei ir (ar) kitam neigiamam poveikiui aplinkai.
9. Planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama išvengti Taisyklių ir Tvarkos nuostatų ar dirbtinai sumažinti konkurenciją. Laikoma, kad konkurencija dirbtinai sumažinta, kai pirkimu tam tikriems tiekėjams nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos.
10. Mažos vertės pirkimo pradžia, pabaiga, pirkimo procedūrų nutraukimas reglamentuotas Pirkimų įstatymo 41 straipsnyje bei Tvarkoje.
11. Pirkimų vykdytojas arba Komisija bet kuriuo metu iki pirkimo sutarties sudarymo turi teisę nutraukti pirkimo procedūras, jeigu atsirado aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti arba pirkimo dokumentuose padaryta esminių klaidų, dėl kurių pirkimas tampa nebetikslingas ar jam įvykus būtų įsigytas Bendrovės poreikių neatitinkantis pirkimo objektas ir privalo tai padaryti, jeigu buvo pažeisti Pirkimų įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje (Taisyklių 8 punkte) nustatyti principai ir atitinkamos padėties negalima ištaisyti. Sprendimai dėl pirkimo nutraukimo priimami Tvarkoje nustatyta tvarka ir apie tai informuojami dalyviai ir/ar tiekėjai.
12. Pasikeitus Taisyklėse minimoms teisės aktų nuostatomis, teisės aktams netekus galios ar įsigaliojus naujiems teisės aktams, kurie kitaip reguliuoja Taisyklėse aptariamus klausimus, keičiamos atitinkamos Taisyklių nuostatos arba Taisyklės išdėstomos nauja redakcija. Laikotarpiu iki kol pagal teisės aktų reikalavimus bus pakeistos Taisyklės, Taisyklėmis vadovaujasi tiek, kiek jos neprieštarauja teisės aktams.

13. Bendrovė privalo įsigyti prekių, paslaugų ar darbų iš CPO, jeigu CPO siūlomos prekės, paslaugos ar darbai, per sukurta dinaminę pirkimų sistemą ar sudarytą preliminarą sutartį galimos įsigyti ir tokios paslaugos, prekės ar darbai atitinka Bendrovės poreikius ir reikalavimus ir Bendrovė negali prekių, paslaugų ar darbų įsigyti efektyvesniu būdu racionaliai naudodama tam skirtas lėšas. Bendrovė privalo motyvuoti savo sprendimą neatlikti pirkimo naudojantis CPO paslaugomis ir argumentus nurodyti pirkimo dokumentuose. Šiame punkte numatytos pareigos įsigyti prekių, paslaugų ir darbų iš CPO arba per ją gali būti nesilaikoma, kai atliekant neskelbiamą apklausą numatoma pirkimo sutarties vertė yra mažesnė kaip 10 000 Eur (dešimt tūkstančių eurų) be PVM.
14. Tais atvejais, kai neatliekamas centralizuotas pirkimas, norėdama įsigyti prekių, paslaugų ar darbų, Bendrovė gali:
 - 14.1. atlikti pirkimą savarankiškai laikantis Taisyklių, Tvarkos ir Pirkimų įstatymo reikalavimų;
 - 14.2. įgalinti kitą perkantįjį subjektą ar perkančiąją organizaciją atlikti pirkimo procedūras (Pirkimų įstatymo 91 straipsnis);
 - 14.3. įsigyti prekes, paslaugas ir darbus iš užsienio valstybės centrinės perkančiosios organizacijos ar naudojantis užsienio valstybės centrinės perkančiosios organizacijos atlikta pirkimo procedūra, valdoma dinamine pirkimo sistema ar sudaryta preliminarą sutartimi;
 - 14.4. atlikti bendrus pirkimus kartu su kitais Lietuvos Respublikos ar kitų valstybių narių perkančiais subjektais (Pirkimų įstatymo 92 ir 93 straipsniai);
 - 14.5. pasitelkti advokato pagalbą pretenzijų nagrinėjimui, kai iš pretenzijos turinio reikalavimų pobūdžio ir pirkimo objekto apimtys matyti, jog yra didelė tikimybė, kad ginčas bus nagrinėjamas teisme.
15. Siekdama pasirengti pirkimui ir pranešti tiekėjams apie pirkimo planus bei reikalavimus, Bendrovė gali prašyti suteikti ir gauti rinkos, taip pat nepriklausomų ekspertų, institucijų arba rinkos dalyvių konsultacijas, konsultuotis su visuomene, taip pat gali iš anksto CVP IS pagal VPT nustatytą tvarką paskelbti pirkimų techninių specifikacijų projektus, vadovaudamasi Pirkimų įstatymo 39 straipsnio nuostatomis.

III. MAŽOS VERTĖS PIRKIMUS ATLIEKANTYS ASMENYS

16. Mažos vertės pirkimus Bendrovėje gali atlikti:
 - 16.1. Pirkimų organizatorius – neskelbiamus mažos vertės pirkimus (apklausa žodžiu ar apklausa raštu);
 - 16.2. Pirkimų koordinatorius – visus mažos vertės pirkimus;
 - 16.3. Komisija, neatsižvelgiant į pirkimo sutarties vertę, jei tai inicijuoja Pirkimo koordinatorius arba reikalauja Prevencinę kontrolę atliekantis asmuo ar Bendrovės generalinis direktorius.
17. Tuo pačiu metu atliekamoms kelioms skirtingų pirkimų procedūroms gali būti paskirti keli Pirkimų organizatoriai, Pirkimų koordinatoriai arba sudaromos kelios Komisijos.
18. Komisija dirba pagal patvirtintą darbo reglamentą. Pirkimo organizatorius/ Pirkimo koordinatorius ir Komisija yra atskaitingi Bendrovės generaliniam direktoriui ir vykdo tik rašytines Bendrovės generalinio direktoriaus užduotis bei įpareigojimus.
19. Bendrovė, siekdama užkirsti kelią pirkimuose kylantiems interesų konfliktams, užtikrina Pirkimų įstatymo 33 straipsnyje nustatytų priemonių įgyvendinimą. Komisijos nariai, ekspertai, Pirkimų koordinatorius, Pirkimų organizatorius, Pirkimų iniciatorius dalyvauti pirkimo procedūrose ir priimti su pirkimu susijusius sprendimus gali, tik prieš tai pasirašę konfidencialumo pasižadėjimą ir deklaravę privačius interesus, kaip tai numato Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas.
20. Komisijos nariai, ekspertai, Pirkimų koordinatorius, Pirkimų organizatorius, Pirkimų iniciatorius, už sutarties vykdymą atsakingi asmenys už savo veiksmus ir sprendimus atsako pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

IV. MAŽOS VERTĖS PIRKIMŲ BŪDAI

21. Bendrovės Mažos vertės pirkimai atliekami šiais būdais:
 - 21.1. Skelbiama apklausa;

21.2. Neskelbiama apklausa:

21.2.1. Neskelbiama apklausa žodžiu;

21.2.2. Neskelbiama apklausa raštu.

22. Bendrovės Mažos vertės pirkimų būdų taikymas:

22.1. Skelbiama apklausa	22.2. Neskelbiama apklausa
Atvejai, kada pirkimas gali būti atliekamas apklausos būdu	
22.1.1. Pirkimas skelbiamos apklausos būdu gali būti vykdomas visais atvejais (net kai Taisyklės leidžia rinktis paprastesnį pirkimo būdą (neskelbiamą apklausą raštu ar žodžiu)).	22.2.1. jei numatoma prekių ar paslaugų pirkimo sutarties vertė neviršija 45 000 Eur (keturiasdešimt penkių tūkstančių eurų) be PVM, o darbų – 90 000 Eur (devyniasdešimt tūkstančių) be PVM; 22.2.2. jei pirkime, apie kurį buvo skelbta, nebuvo gauta pasiūlymų arba visi pateikti pasiūlymai yra netinkami, o pirminės pirkimo sąlygos iš esmės nekeičiamos; 22.2.3. jeigu prekes patiekti, paslaugas suteikti ar darbus atlikti gali tik konkretus tiekėjas dėl vienos iš šių priežasčių: a) pirkimo tikslas yra sukurti ar įsigyti unikalų meno kūrinį ar meninį atlikimą; b) konkurencijos nėra dėl techninių priežasčių; c) dėl išimtinių teisių, įskaitant intelektinės nuosavybės teises, apsaugos; Šio punkto b ir c papunkčiai gali būti taikomi tik tuo atveju, kai nėra pagrįstos alternatyvos ar pakaitalo ir konkurencijos nebuvimas nėra sukurtas Bendrovės, dirbtinai sugriežtinus pirkimo reikalavimus; 22.2.4. kai dėl įvykių, kurių Bendrovė negalėjo iš anksto numatyti, būtina ypač skubiai įsigyti prekių, paslaugų ar darbų. Aplinkybės, kuriomis grindžiama ypatinga skuba, negali priklausyti nuo Bendrovės; 22.2.5. jei Bendrovė pagal ankstesnę pirkimo sutartį iš kokio nors tiekėjo pirko prekių ir nustatė, kad iš jo verta pirkti papildomai, siekiant iš dalies pakeisti turimas prekes ar įrenginius arba padidinti turimų prekių ar įrenginių kiekį (avarinis medžiagų rezervas), kai, pakeitus tiekėją, Bendrovei reikėtų įsigyti medžiagų, turinčių kitokias technines charakteristikas, ir dėl to atsirastų nesuderinamumas arba per didelių techninių eksploatavimo ir priežiūros sunkumų; 22.2.6. jei prekės kotiruojamos ir perkamos prekių biržoje; 22.2.7. jei yra trumpalaikės ypač palankios sąlygos, leidžiančios reikalingas prekes įsigyti už daug mažesnę negu rinkos kainą; 22.2.8. jei ypač palankiomis sąlygomis perkama iš tiekėjo, kuris yra likviduojamas, restruktūrizuojamas, bankrutuojantis, bankrutavęs ar su kreditoriais sudaręs taikos sutartį, arba tiekėjo atžvilgiu taikomos panašios procedūros pagal šalies, kurioje jis registruotas, teisės aktus. 22.2.9. kai paslaugos perkamos po projekto konkurso, apie kurį buvo skelbta CVP IS, jeigu pirkimo sutartis

22.1. Skelbiama apklausa	22.2. Neskelbiama apklausa
	sudaroma pagal projekto konkurse nustatytas taisykles ir perkama iš projekto konkurso laimėtojo arba vieno iš jų. Pastaruoju atveju į apklausą kviečiami visi laimėtojai; 22.2.10. kai iš to paties tiekėjo perkamos naujos paslaugos ar darbai, panašūs į tuos, kurie buvo pirkti pagal pirminę pirkimo sutartį, kai yra visos šios sąlygos kartu: a) visi nauji pirkimai yra skirti tam pačiam projektui, dėl kurio buvo sudaryta pirminė pirkimo sutartis, vykdyti, o pagrindiniame projekte buvo numatyta galimų papildomų paslaugų ar darbų pirkimo apimtis ir sąlygos, kurioms esant bus perkama papildomai; b) pirminė pirkimo sutartis buvo sudaryta paskelbus apie pirkimą šiose Taisyklėse nustatyta tvarka, skelbime nurodžius apie galimybę pirkti papildomai ir atsižvelgus į papildomų pirkimų vertę; c) nauji pirkimai atliekami nuo pirminės pirkimo sutarties sudarymo momento praėjus ne ilgesniam kaip 3 metų laikotarpiui; 22.2.11. jei perkamos prekės ir paslaugos naudojant reprezentacinėms išlaidoms skirtas ar kolektyvinėje sutartyje numatytas socialinėms reikmėms lėšas; 22.2.12. jei perkami muziejų eksponatai, archyvų ir bibliotekų dokumentai, prenumeruojami laikraščiai ir žurnalai, tiesiogiai iš leidėjų įsigijami leidiniai; 22.2.13. jei perkamos prekės iš valstybės rezervo; 22.2.14. jei perkamos licencijos naudotis bibliotekiniais dokumentais ar duomenų (informacinėmis) bazėmis; 22.2.15. jei perkamos Bendrovės darbuotojų mokymo ir konferencijų paslaugos; 22.2.16. perkamos ekspertų komisijų, komitetų, tarybų narių, taip pat jų pasitelkiamų ekspertų, Bendrovės kontrolės veiklai reikalingų ekspertų teikiamos nematerialaus pobūdžio (intelektinės) paslaugos; 22.2.17. jei perkamos prekės, gaminamos tik mokslinių tyrimų, eksperimentų, studijų ar eksperimentinės plėtos tikslais ir kai norimo rezultato negalima pasiekti naudojant tokios pačios paskirties gaminius; 22.2.18. jei perkamos keleivių pervežimo, nakvynės ir kitos su tarnybine komandiruoje susijusios paslaugos, kai jos įsigijamos iš tiesioginio paslaugos teikėjo. 22.2.19. jei perkamos dalijimosi pačių naudotojų sukurta informacija su visuomene platformos paslaugos, kai jos įsigijamos iš tiesioginio paslaugos teikėjo pagal jo nustatytą visiems paslaugų gavėjams taikomą vienodą paslaugų kainodarą ir paslaugų organizavimo būdus ir kai paslaugos teikėjas neprisiima atsakomybės už skelbiamos informacijos turinį; 22.2.20. dalyvavimo parodose paslaugos, kai jos įsigijamos iš parodos organizatoriaus pagal visiems

22.1. Skelbiama apklausa	22.2. Neskelbiama apklausa
	paslaugų gavėjams taikomą vienodą paslaugų kainodarą; 22.2.21. mokslinių straipsnių skelbimo paslaugos, kai skelbiamų mokslinių straipsnių atranką vykdo tiesioginis paslaugos teikėjas; 22.2.22. maisto produktai, kai jie įsigijami iš trumposios maisto tiekimo grandinės.
22.3. Skelbiamos apklausos pirkimo būdo ypatumai	22.4. Neskelbiamos apklausos pirkimo būdo ypatumai
22.3.1. Mažos vertės skelbiamas pirkimas atliekamas CVP IS priemonėmis, užpildant skelbimą apie pirkimą, vadovaujantis Viešųjų pirkimų tarnybos nustatyta tvarka.	22.4.1. Atliekama apklausiant pasirinktą skaičių tiekėjų. Į vieną tiekėją galima kreiptis vykdant neskelbiamą apklausą žodžiu arba neskelbiamą apklausą raštu, išskyrus atvejus nurodytus Taisyklių 22.2.9 p. 22.4.2. Neatsižvelgiant į pirkimo sutarties vertę nustatytą 22.2.1 punkte pirkimas iš vienintelio tiekėjo galimas atvejais kai pirkimą būtina atlikti ypač skubiai dėl avarinės situacijos, kuriai esant Bendrovė negali užtikrinti paslaugų teikimo vartotojams (abonentams) ar jų apskaitos, taip pat, kai pažeisti fizinės informacinės saugos reikalavimai ir reikia itin skubiai šiuos pažeidimus pašalinti, taip pat kiti panašūs atvejai: netikėtos aplinkybės, iškilusios įrenginių eksploatacijos metu nustačius defektus, atliekant remonto darbus, vykdant hidraulinius bandymus; kai pirkimą reikia atlikti itin skubiai dėl valstybės institucijų ar kitų Bendrovės ir/ar jos veiklą kontroliuojančių įstaigų (įmonių, organizacijų) teisėtų nurodymų ir/ar reikalavimų tinkamo vykdymo ir kai tokį pirkimą atliekant kitu būdu viešajam interesui ar Bendrovės ir jų akcininkų interesui būtų padaryta didesnė žala nei pirkimą atlikus iš vieno tiekėjo; 22.4.3. Pirkimai neskelbiamos apklausos būdu gali būti atliekami: a) žodžiu (telefonu, tiesiogiai prekybos vietoje ir kitaip), kai pirkimo sutarties vertė neviršija 15 000 Eur (penkiolika tūkstančių eurų) be PVM prekių ir/ar paslaugų pirkimo atveju ir 25000 Eur (dvidešimt penkių tūkstančių eurų) be PVM darbų pirkimo atveju; b) raštu (CVP IS priemonėmis, elektroniniu paštu ar kitomis priemonėmis) arba žodžiu (vertinama internete tiekėjų skelbiama informacija apie prekių, paslaugų kainą) visais atvejais; c) įsigyjant iki 10 000 Eur (dešimt tūkstančių eurų) be PVM vertės prekes ar paslaugas, tiekėjo oficialioje elektroninėje parduotuvėje Tiekėjo pasiūlymu yra laikoma elektroninės parduotuvės tinklalapyje viešai pateikta informacija apie prekes ar paslaugas, o sutartis laikoma sudaryta prisijungimo būdu, Bendrovei elektroninėmis priemonėmis pateikus pirkimo užsakymą (atlikus atitinkamus registracijos veiksmus)

22.1. Skelbiama apklausa	22.2. Neskelbiama apklausa
	ir sutikus su tiekėjo standartinėmis sutarties sąlygomis (jei tokios pateikiamos), o jų nesant - su mokėjimų ir prekių pristatymo terminais. 22.4.4. Taisyklių 22.2.9 punkte nurodytais atvejais apklausa turi būti vykdoma CVP IS priemonėmis.

V. SKELBIAMOS APKLAUSOS VYKDYMO EIGA

23. **Parengiami Pirkimo dokumentai.** Pirkimo dokumentai rengiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymu.
24. Pirkimo dokumentai turi būti tikslūs, aiškūs, be dviprasmybių, kad tiekėjai galėtų pateikti pasiūlymus, o Bendrovė nupirkti tai, ko reikia.
25. Pirkimo dokumentuose turi būti:
 - 25.1. prekių, paslaugų ar darbų pavadinimas, kiekis (apimtis), su prekėmis teiktinų paslaugų pobūdis, prekių tiekimo, paslaugų teikimo ar darbų atlikimo terminai;
 - 25.2. techninė specifikacija;
 - 25.3. Bendrovės siūlomos šalims pasirašyti pirkimo sutarties sąlygos ir (arba) pirkimo sutarties projektas, jeigu jis yra parengtas, įskaitant šių Taisyklių 51 punkte nustatytą informaciją;
 - 25.4. jeigu ketinama sudaryti preliminarįją sutartį, pirkimo dokumentuose turi būti preliminariosios sutarties sąlygos ir (arba) preliminariosios sutarties projektas, jeigu jis yra parengtas. Preliminariosios sutarties sąlygose ar preliminariosios sutarties projekte turi būti numatyta preliminariosios sutarties vykdymo, pagrindinių sutarčių sudarymo ir kitos preliminarįjai sutarčiai būdingos sąlygos;
 - 25.5. pasiūlymų rengimo reikalavimai;
 - 25.6. jei taikoma – tiekėjų pašalinimo pagrindai, kvalifikacijos reikalavimai ir (arba) reikalaujami kokybės vadybos sistemos ir (arba) aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartai (toliau – Reikalavimai tiekėjams);
 - 25.7. prekių, paslaugų ar darbų aplinkos apsaugos reikalavimai ir (arba) kriterijai Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais atvejais ir tvarka;
 - 25.8. jei keliama šių Taisyklių 25.6 punkte nustatyti reikalavimai – atitiktį jiems patvirtinančių dokumentų sąrašas ir informacija, ar pirkime bus naudojamas EBVPD. Jei EBVPD nenaudojamas, turi būti nurodoma, ar visų tiekėjų bus prašoma iškart pateikti dokumentus, patvirtinančius tiekėjo atitiktį keliams Reikalavimams tiekėjui, ar jų bus prašoma tik iš laimėtojo. Jei pateikti dokumentus, patvirtinančius tiekėjo atitiktį keliams Reikalavimams tiekėjui, bus prašoma tik iš laimėtojo, nustatomas reikalavimas pateikti laisvos formos deklaraciją dėl atitikties keliams Reikalavimams tiekėjui;
 - 25.9. informacija, kaip turi būti apskaičiuota ir išreikšta pasiūlymuose nurodoma kaina ar sąnaudos. Į kainą ar sąnaudas turi būti įskaičiuoti visi mokesčiai;
 - 25.10. reikalavimas tiekėjams nurodyti, kokiai pirkimo daliai ir kokie subtieėjai (jeigu jie žinomi) pasitelkiami;
 - 25.11. informacija, kad tiekėjas privalo nurodyti, kuri informacija, vadovaujantis Pirkimo Įstatymo 32 straipsniu, yra konfidenciali;
 - 25.12. informacija apie pasiūlymų pateikimo termino pabaigą, pateikimo vietą ir būdą;
 - 25.13. informacija apie galimybę šifruoti teikiamus pasiūlymus;
 - 25.14. jei pasiūlymai teikiami CVP IS priemonėmis – informacija, kad susipažinimo su pasiūlymais procedūroje tiekėjai ar jų įgalioti atstovai nedalyvauja;
 - 25.15. pasiūlymų vertinimo kriterijai ir sąlygos. Bendrovė ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą išrenka vadovaudamasi Pirkimų įstatymo 64 straipsnio 1 dalyje ir 3 – 7 dalyse nustatytais reikalavimais;
 - 25.16. informacija, ar pirkimo metu bus deramasi arba kokiais atvejais bus deramasi, derybų sąlygos bei tvarka ir ar bus prašoma pateikti galutinius pasiūlymus;

- 25.17. būdai, kuriais tiekėjai gali prašyti pirkimo dokumentų paaiškinimų ir tokių prašymų pateikimo terminas, informacija, ar Bendrovė ketina rengti susitikimą su tiekėjais dėl pirkimo dokumentų paaiškinimo, taip pat būdai, kuriais Bendrovė savo iniciatyva gali paaiškinti (patikslinti) pirkimo dokumentus;
- 25.18. pirkimo vykdytojo arba Komisijos narių (vieno ar kelių), kurie įgalioti palaikyti tiesioginį ryšį su tiekėjais ir gauti iš jų (ne tarpininkų) pranešimus, susijusius su pirkimų procedūromis, vardai, pavardės, kontaktinė informacija;
- 25.19. kita informacija, nurodyta Pirkimų Įstatymo 48 straipsnyje, pirkimo dokumentuose pateikiama pagal poreikį, atsižvelgiant į pirkimo objekto specifiką;
- 25.20. informacija, kad, atlikdama pirkimus, kurių objektas apima VPĮ 92 straipsnio 13 dalyje numatyta sąrašą nurodytų BVPŽ kodų prekes ar paslaugas, laikys, kad prekės ar paslaugos kelia grėsmę nacionaliniam saugumui, kai egzistuoja aplinkybės, nurodytos Pirkimų Įstatymo 50 straipsnio 9 dalyje (išskyrus atvejus, kai prekių gamintojas ar paslaugų teikėjas ar jį kontroliuojantis asmuo patenka į Pirkimų Įstatymo 50 straipsnio 10 dalyje išvardintą subjektų sąrašą);
- 25.21. informacija, kad įsigydama prekių ar paslaugų, kurių BVPŽ kodai nurodyti VPĮ 92 straipsnio 13 dalyje numatyta sąrašą, laikys, kad tiekėjas turi interesų, galinčių kelti grėsmę nacionaliniam saugumui, ir draudžia pirkime dalyvauti tiekėjams, jų subtieėjams ar ūkio subjektams, kurių pajėgumais remiamasi, kurie patys ar juos kontroliuojantys asmenys yra registruoti (jeigu tiekėjas, jo subtieėjas, ūkio subjektas, kurio pajėgumais remiamasi, ar kontroliuojantis asmuo yra fizinis asmuo – nuolat gyvenantis ar turintis pilietybę) VPĮ 92 straipsnio 14 dalyje numatyta sąrašą nurodytose valstybėse ar teritorijose (išskyrus atvejus, kai tiekėjas, jo subtieėjas, ūkio subjektai, kurių pajėgumais remiamasi, ar juos kontroliuojantys asmenys yra VPĮ 47 straipsnio 10 dalyje išvardinti subjektai);
- 25.22. informacija, kad tiekėjas, siekdamas įrodyti atitiktį 25.20 ir 25.21 punktuose keliamus reikalavimus, kartu su pasiūlymu turi pateikti VPT nustatytos formos atitikties deklaraciją (toliau – Atitikties deklaracija), o ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą pateikęs tiekėjas – dokumentus, nurodytus Pirkimų Įstatymo 52 straipsnio 3 dalyje ir VPĮ 51 straipsnio 12 dalyje. Taip pat nurodoma, jog dokumentų iš ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą pateikusio tiekėjo nebus prašoma, jeigu Bendrovė gali nustatyti pasiūlymo atitiktį keliamiems reikalavimams iš kitų šaltinių.
- Aukščiau išvardintos nuostatos gali būti netaikomos, jei egzistuoja šių Taisyklių 6 punkte nurodytos aplinkybės.
26. **Nustatomas pasiūlymų pateikimo terminas.** Jis nustatomas toks, kad tiekėjui pakaktų laiko parengti pasiūlymą pagal nustatytus reikalavimus. Minimalus pasiūlymų pateikimo terminas – 3 darbo dienos nuo skelbimo paskelbimo CVP IS dienos. Nustatant pasiūlymo pateikimo terminą, turi būti atsižvelgiama į laiką, reikalingą Viešųjų pirkimų tarnybai skelbimui paskelbti (1 darbo diena).
27. **Paskelbiamas skelbimas apie pirkimą.** Skelbimas užpildomas ir skelbiamas Viešųjų pirkimų tarnybos nustatyta tvarka.
28. Jei gauta paklausimų dėl pirkimo dokumentų, teikiami pirkimo dokumentų paaiškinimai ar patikslinimai. Paaiškinimai ar patikslinimai, kol nėra pasibaigęs pasiūlymų pateikimo terminas, gali būti teikiami ir Bendrovės iniciatyva. Tiekėjai pasiūlymus dėl pirkimo dokumentų patikslinimų gali pateikti ne vėliau kaip likus 2 darbo dienoms iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos.
29. Paaiškinimai ar patikslinimai skelbiami CVP IS priemonėmis ir siunčiami užklausa pateikusiam bei visiems prie pirkimo prisijungusiems tiekėjams. Jei paaiškinimai ar patikslinimai teikiami Bendrovės iniciatyva, jų paskelbimas CVP IS priemonėmis laikomas pakankamu. Paaiškinimai ar patikslinimai turi būti pateikiami likus ne mažiau kaip 1 darbo dienai iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos. Jei Bendrovė paaiškinimų ar patikslinimų nepateikia per nurodytą terminą, pasiūlymų pateikimo terminas nukeliamas ne trumpesniam laikui nei tas, kiek vėluojama pateikti paaiškinimus ar patikslinimus.

30. Jei pateikti paaiškinimai ar patikslinimai iš esmės keičia pirkimo dokumentuose nustatytus pirkimo objektui keliamus reikalavimus, Reikalavimus tiekėjui ar pasiūlymų rengimo reikalavimus, pasiūlymų pateikimo terminas skaičiuojamas iš naujo nuo paaiškinimų ar patikslinimų paskelbimo CVP IS priemonėmis dienos. Įvykus pirmiau nurodytiems pokyčiams, informacija apie atliktus pakeitimus siunčiama visiems prie pirkimo prisijungusiems tiekėjams ir paskelbiama prie pirkimo dokumentų.
31. Jeigu rengiami susitikimai su tiekėjais dėl pirkimo dokumentų, tai daroma su kiekvienu tiekėju individualiai. Surašomas tokio susitikimo protokolas, jame fiksuojami visi susitikimo metu pateikti klausimai dėl pirkimo dokumentų ir atsakymai į juos. Parengtas susitikimo protokolo išrašas pateikiamas tomis pat priemonėmis ir būdu, kuriais pateikti pirkimo dokumentai. Protokolo išrašė negali būti atskleidžiama informacija apie susitikimo dalyvius.
32. Tiekėjų pretenzijas Bendrovei dėl Pirkimo organizatoriaus arba Pirkimo koordinatoriaus vykdomų pirkimų nagrinėja Komisija. Tiekėjų pretenzijas Bendrovei dėl Komisijos vykdomų pirkimų nagrinėja Pretenzijų nagrinėjimo komisija. Pretenzijos nagrinėjamos Tvarkoje nustatyta seka. Pretenzija nagrinėjama ir atsakymas į ją pateikiamas Pirkimų Įstatymo 109 straipsnyje nustatytais terminais, įvertinant, ar dėl pateikto atsakymo į pretenziją būtini pirkimo dokumentų patikslinimai. Jei taip, jie teikiami 29, 30 punktuose nustatyta tvarka ir terminais.
33. **Susipažįstama su pasiūlymais: suėjus pasiūlymų pateikimo terminui**, atveriami CVP IS priemonėmis pateikti pasiūlymai, vadovaujantis Pirkimų įstatymo 57 straipsnio nuostatomis.
34. **Įvertinami gauti pasiūlymai:**
 - 34.1. jei pirkimo dokumentuose buvo nustatyti reikalavimai tiekėjui ir nereikalauta EBVPD, o prašyta pateikti atitiktį keliamiems Reikalavimams tiekėjui patvirtinančius dokumentus, tuomet patikrinama ar pagal pateiktuose dokumentuose nurodytą informaciją tiekėjas atitinka keliamus reikalavimus;
 - 34.2. jei pirkimo dokumentuose buvo nustatyti Reikalavimai tiekėjui ir reikalauta EBVPD ar laisvos formos deklaracijos dėl atitikties keliamiems Reikalavimams tiekėjui, įvertinama tiekėjo pateiktame dokumente nurodoma informacija ir priimamas sprendimas dėl kiekvieno pasiūlymą pateikusio tiekėjo atitikties Reikalavimams tiekėjui;
 - 34.3. jeigu pirkimo dokumentuose buvo numatyti reikalavimai dėl nacionalinio saugumo, kaip nurodyta šių Taisyklių 25.20 ir 25.21 punktuose, įvertinama tiekėjo pateiktoje Atitikties deklaracijoje nurodoma informacija ir priimamas sprendimas dėl kiekvieno pasiūlymą pateikusio tiekėjo atitikties šiems reikalavimams;
 - 34.4. tiekėjai informuojami apie patikrinimo rezultatus. Teisę dalyvauti tolesnėse pirkimo procedūrose turi keliamus reikalavimus atitinkantys tiekėjai. Jei tiekėjas šalinamas iš pirkimo, tiekėjui nurodomas jo pašalinimo pagrindas;
 - 34.5. jei tiekėjas nebuvo pašalintas – vertinama, ar jo siūlomas pirkimo objektas atitinka nustatytus reikalavimus;
 - 34.6. jei pirkime nebus deramasi:
 - 34.6.1. įvertinama, ar pasiūlyme nurodoma kaina nėra neįprastai maža. Jei tiekėjo pasiūlyme nurodoma prekių, paslaugų ar darbų, ar jų sudedamųjų dalių kaina ar sąnaudos atrodo neįprastai mažos, prašoma pagrįsti neįprastai mažą kainą ar sąnaudas Pirkimų įstatymo 66 straipsnio nustatyta tvarka. Tiekėjai informuojami apie vertinimo rezultatus (nurodoma, ar pasiūlymas atitiko pirkimo dokumentuose nustatytus reikalavimus, ar tiekėjas pagrindė neįprastai mažą kainą ar sąnaudas (jei to buvo prašyta));
 - 34.6.2. įvertinama ar pasiūlymo kaina nėra per didelė ir nepriimtina:
 - 34.6.2.1. siūloma kaina laikoma per didelė ir Bendrovei nepriimtina, kai tenkina bent vieną iš sąlygų:
 - a) pasiūlymo kaina viršija pirkimui skirtas lėšas, kurios buvo nuodytos pirkimo paraiškoje ar kitame bendrovės vidaus dokumente ir papildomos lėšos neskiriamos;
 - b) pasiūlymo kaina viršija pirkimui skirtas lėšas ir, jei būtų skirta papildoma lėšų suma šiam pirkimui, tai būtų pakeistas pirkimo būdas (iš mažos vertės į supaprastintą arba vietoje neskelbiamos apklausos turėtų būti vykdoma skelbiama apklausa, arba vietoje apklausos žodžiu turėtų būti vykdoma apklausa raštu);

- c) pasiūlymo kaina viršija pirkimui skirtas lėšas, kurios buvo nurodytos pirkimo dokumentuose.
- 34.6.2.2. Jei pasiūlymo kaina viršija pirkimui skirtas lėšas, reikiamas papildomas lėšas gali skirti:
 - a) pirkimo iniciatorius prekių pirkimui – iki reikiamos sumos, o darbų ir paslaugų pirkimo atveju – neviršijant 5 procentų nuo skirtų pirkimui lėšų sumos, išskyrus atvejus nurodytus Taisyklių 34.6.2.1 punkto b ir c papunkčiuose;
 - b) Bendrovės generalinis direktorius – visais atvejais. Esant atvejams nurodytiems Taisyklių 34.6.2.1 punkto b ir c papunkčiuose, Pirkimo koordinatorius arba Komisija, įforminę papildomai skirtas lėšas, vykdo pirkimo procedūras iš naujo.
- 34.7. jei pirkimo dokumentuose buvo numatyta, kad pirkimo metu bus deramasi, vykdomos derybos, siekiant geriausio pirkimo dokumentuose nurodytus Bendrovės poreikius atitinkančio rezultato ir laikantis toliau nurodytų sąlygų:
 - a) visiems tiekėjams taikomi vienodi reikalavimai, suteikiamos vienodos galimybės ir pateikiama vienoda informacija – teikdama informaciją, Bendrovė neturi diskriminuoti tiekėjų;
 - b) tretiesiems asmenims ir derybose dalyvaujantiems tiekėjams negali būti atskleidžiama jokia derybų metu iš tiekėjo gauta informacija, taip pat informacija apie derybų metu pasiektus susitarimus;
 - c) negalima derėtis dėl reikalavimų tiekėjui, pasiūlymo vertinimo kriterijų ir vertinimo tvarkos. Bendrovė gali nusimatyti ir daugiau aspektų, dėl kurių nesiderama;
- 34.8. informacija apie derybų metu gautus pasiūlymus ir pasiektus susitarimus fiksuojama protokole, kuriame atsispindi derybų eiga ir pasiekti susitarimai. Jei derybos vyksta surengus tam skirtą susitikimą, protokolą pasirašo derybose dalyvavę Komisijos nariai arba Pirkimo koordinatorius ir tiekėjas, su kuriuo derėtasi, arba jo įgaliotas atstovas. Jei derybos vyksta CVP IS priemonėmis, pasirašyti šalių pasiektų susitarimų nereikalaujama, šalių pasiekto susitarimo patvirtinimas CVP IS priemonėmis laikomas pakankamu.
- 34.9. jei tai buvo numatyta pirkimo dokumentuose – tiekėjai kviečiami pateikti galutinius pasiūlymus;
- 34.10. įvertinama, ar derybų metu pasiūlyta ar galutiniame pasiūlyme nurodoma kaina nėra per didelė ir Bendrovei nepriimtina. Jei derybų metu pasiūlyta ar galutiniame pasiūlyme nurodoma prekių, paslaugų ar darbų, ar jų sudedamųjų dalių kaina ar sąnaudos atrodo neįprastai mažos, prašoma pagrįsti neįprastai mažą kainą ar sąnaudas Pirkimų įstatymo 66 straipsnio nustatyta tvarka;
- 34.11. jei tiekėjas pateikė netikslius, neišsamius ar klaidingus dokumentus ar duomenis apie atitiktį pirkimo dokumentų reikalavimams arba šių dokumentų ar duomenų trūksta, Bendrovė, nepažeisdama lygiateisiškumo ir skaidrumo principų gali prašyti tiekėją šiuos dokumentus ar duomenis patikslinti, papildyti arba paaiškinti per jos nustatytą protingą terminą, vadovaudamasi Pirkimų įstatymo 58 straipsnio 5 dalies nuostatomis ir pagrindiniais pirkimų principais.
- 34.12. Bendrovė gali nevertinti viso tiekėjo pasiūlymo, jeigu patikrinusi jo dalį nustato, kad pasiūlymas, vadovaujantis jam nustatytais reikalavimais, turi būti atmetamas.
- 34.13. kai ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas išrenkamas pagal kainos kriterijų, galima nuspręsti šių Taisyklių 34 punkte nustatyta tvarka vertinti tik tą pasiūlymą, kuris nustatomas kaip galimas laimėtojas. Jei įvertinus tokį pasiūlymą paaiškėja, kad jis negali būti pripažintas laimėtoju, kaip tai numatyta šių Taisyklių 35 punkte, jo pasiūlymas atmetamas ir toliau tikrinamas pasiūlymas, kuris galėtų būti antras pagal ekonominį pasiūlymo naudingumą. Tokia seka kartojama, kol nustatomas laimėjęs pasiūlymas ar atmetami visi gauti pasiūlymai. Informacija, kad bus taikomas šiame punkte nurodytas pasiūlymų vertinimo modelis, nurodoma pirkimo dokumentuose. Šio punkto nuostatos netaikomos, jeigu pirkimo dokumentuose numatyta derybų galimybė
- 35. **Sudaroma pasiūlymų eilė.** Į pasiūlymų eilę įtraukiami tie tiekėjai, kurių pasiūlymai atitiko pirkimo dokumentuose nustatytus reikalavimus (jeigu taikomas Taisyklių 34.13 punktas – į pasiūlymų eilę traukiami visi, išskyrus atmesti, pasiūlymai, pažymint, kurie pasiūlymai nebuvo

įvertinti). Pasiūlymų eilė sudaroma ekonominio naudingumo mažėjimo tvarka. Jei kelių tiekėjų pasiūlymų ekonominis naudingumas yra vienodas, sudarant pasiūlymų eilę, pirmesnis įrašomas tiekėjas, kurio pasiūlymas pateiktas anksčiausiai. Eilė nesudaroma, jei pasiūlymą pateikė ar, pirkimo procedūrų metu atmetus kitus pasiūlymus, liko vienas tiekėjas. Laimėtoju gali būti pasirenkamas tik toks tiekėjas, kurio pasiūlymas atitinka pirkimo dokumentuose nustatytus reikalavimus, atitinka reikalavimus dėl nacionalinio saugumo (jeigu tokie buvo taikyti) ir tiekėjo siūloma kaina nėra per didelė ir Bendrovei nepriimtina.

- 35.1. Jei pirkime naudotas EBVPD ar prašyta pateikti laisvos formos deklaraciją dėl tiekėjo atitikties Reikalavimams tiekėjui ir kai taikoma, Atitikties deklaraciją, kreipiamasi į tiekėją, kurio pasiūlymas gali būti pripažintas laimėjusiu, reikalaujant pateikti EBVPD nurodytą informaciją ar laisvos formos deklaracijoje nurodomą atitiktį keliamiems Reikalavimams tiekėjui patvirtinančius dokumentus, vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo 51 straipsnio reikalavimais, ir, kai taikoma, dokumentus patvirtinančius atitiktį Atitikties deklaracijoje nurodomai informacijai, vadovaujantis Pirkimų įstatymo 52 straipsnio 3 dalies ir Viešųjų pirkimų įstatymo 51 straipsnio 12 dalies reikalavimais. Tiekėjo pateikta informacija patikslinama, papildoma arba paaiškinama pagal Pirkimų įstatymo 58 straipsnio 5 dalyje nustatytus reikalavimus ir vadovaujantis pagrindiniais pirkimų principais. Jei šių dokumentų tiekėjas pateikti negali, jis šalinamas iš pirkimo. Jei buvo sudaroma pasiūlymų eilė – kreipiamasi į tiekėją, kurio pasiūlymas yra sekantis eilėje. Jei pateikti dokumentai patvirtina EBVPD nurodytą informaciją ar laisvos formos deklaracijoje nurodomą atitiktį keliamiems Reikalavimams tiekėjui ir, kai taikoma, Atitikties deklaracijoje nurodomai informacijai, tiekėjo pasiūlymas skelbiamas pirkimo laimėtoju. Dalyviai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu informuojami apie procedūros rezultatus, vadovaujantis Pirkimų įstatymo 68 straipsnio 1 dalies reikalavimais. Tiekėjas, kurio pasiūlymas nustatytas laimėjęs, kviečiamas sudaryti pirkimo ar preliminariosios sutarties.
- 35.2. Jei pirkime EBVPD nenaudotas ir prašyta pateikti atitiktį keliamiems Reikalavimams tiekėjui patvirtinančius dokumentus ir, kai taikoma, įvertina, jog tiekėjas atitinka reikalavimus dėl nacionalinio saugumo kaip tai nustatyta šių Taisyklių 35.1. punkte – pirmasis pasiūlymų eilėje esantis tiekėjas (o jeigu ji nesudaroma – vienintelis pasiūlymą pateikęs ar vienintelis likęs nepašalintas tiekėjas, kurio kaina yra tinkama, ne per didelė ir priimtina Bendrovei) skelbiamas pirkimo laimėtoju, dalyviai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu informuojami apie procedūros rezultatus, o tiekėjas, kurio pasiūlymas nustatytas laimėjęs, kviečiamas sudaryti pirkimo ar preliminariosios sutarties.
36. Jeigu tiekėjas, kuriam buvo pasiūlyta sudaryti pirkimo sutartį ar preliminarąją sutartį, raštu atsisako ją sudaryti arba nepateikia pirkimo dokumentuose nustatyto pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimą patvirtinančio dokumento (jei jo buvo prašoma), arba iki Bendrovės nurodyto laiko nepasirašo pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties, ar atsisako sudaryti pirkimo sutartį ar preliminarąją sutartį Pirkimų įstatyme ir pirkimo dokumentuose nustatytomis sąlygomis, laikoma, kad jis atsisakė sudaryti pirkimo sutartį ar preliminarąją sutartį. Tuo atveju Bendrovė gali siūlyti sudaryti pirkimo sutartį ar preliminarąją sutartį tiekėjui, kurio pasiūlymas pagal nustatytą pasiūlymų eilę yra pirmas po tiekėjo, atsisakiusio sudaryti pirkimo sutartį ar preliminarąją sutartį, jei jo pasiūlymas atitinka visus pirkimo sąlygų reikalavimus.
37. Jei priimamas sprendimas nesudaryti pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties arba pradėti pirkimą iš naujo – dalyviai apie tai informuojami, nurodant tokio sprendimo priežastis.

VI. NESKELBIAMOS APKLAUSOS VYKDYMO EIGA

38. Atliekant pirkimą neskelbiamos apklausos būdu pirkimo dokumentai gali būti nerengiami. Jei pirkimo dokumentus nusprendžiama rengti, jų reikalavimai nustatomi Pirkimo vykdytojo nuožiūra. Pirkimo dokumentai turi būti tikslūs, aiškūs, be dviprasmybių, kad tiekėjai galėtų pateikti pasiūlymus, o Bendrovė nupirkti tai, ko reikia.
39. Kreipiamasi į tiekėją (-us) žodžiu ar raštu. Jei kreipiamasi raštu – nurodomas pasiūlymų pateikimo terminas (jei pasiūlymo parengimui reikia laiko). Jis nustatomas toks, kad tiekėjui pakaktų laiko parengti pasiūlymą.

40. Susipažinimo su pateiktais pasiūlymais procedūra gali nevykti – tokiu atveju patikrinama, ar tiekėjo siūlomas pirkimo objektas atitinka Bendrovės poreikius ir ar tiekėjo siūloma kaina nėra per didelė ir Bendrovei nepriimtina.
41. Galima nevertinti viso tiekėjo pasiūlymo, jeigu patikrinus jo dalį nustatoma, kad pasiūlymas, vadovaujantis jam nustatytais reikalavimais, turi būti atmetamas.
42. Jei buvo numatyta, kad pirkimo metu bus deramasi – vykdomos derybos.
43. **Priimamas sprendimas dėl laimėtojo:**
- 43.1. Laimėtoju gali būti pasirenkamas tik toks tiekėjas, kurio pasiūlymas atitinka Bendrovės poreikius (jei buvo rengiami pirkimo dokumentai – juose nustatytus reikalavimus) ir tiekėjo siūloma kaina nėra per didelė ir Bendrovei nepriimtina. Siūloma kaina laikoma per didelė ir Bendrovei nepriimtina, kai tenkina bent vieną iš sąlygų:
 - a) pasiūlymo kaina viršija pirkimui skirtas lėšas, kurios buvo nurodytos pirkimo paraiškoje ar kitame bendrovės vidaus dokumente ir papildomos lėšos neskiriamos;
 - b) pasiūlymo kaina viršija pirkimui skirtas lėšas ir, jei būtų skirta papildoma lėšų suma šiam pirkimui, tai būtų pakeistas pirkimo būdas (iš mažos vertės į supaprastintą atvirą arba vietoje neskelbiamos apklausos turėtų būti vykdoma skelbiama apklausa, arba vietoje apklausos žodžiu turėtų būti vykdoma apklausa raštu).
 - c) pasiūlymo kaina viršija pirkimui skirtas lėšas, kurios buvo nurodytos pirkimo dokumentuose.
- 43.2. Jei pasiūlymo kaina viršija pirkimui skirtas lėšas, reikiamas papildomas lėšas gali skirti pirkimo iniciatorius neviršijant 20 procentų nuo skirtų pirkimui lėšų sumos, išskyrus atvejus nurodytus Taisyklių 43.1 punkte b ir c papunkčiuose;
- 43.3. Jei buvo apklausti keli tiekėjai, laimėtoju išrenkamas tas, kurio pasiūlymas geriausiai tenkina Bendrovės poreikius (jei buvo rengiami pirkimo dokumentai – juose nustatytus reikalavimus) ir tiekėjo siūloma kaina nėra per didelė ir Bendrovei nepriimtina.
44. Dalyviai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu informuojami apie procedūros rezultatus išskyrus atvejus, kai pirkimo sutartis sudaroma žodžiu ar perkama iš vieno tiekėjo.
45. Su tiekėju, kurio pasiūlymas nustatytas laimėjęs, sudaroma pirkimo ar preliminarioji sutartis.

VII. PIRKIMO SUTARTIS IR PRELIMINARIOJI SUTARTIS

46. Sudaromoje pirkimo sutartyje turi būti nustatomas ne ilgesnis kaip 3 metų nuo sutarties įsigaliojimo prekių tiekimo, paslaugų teikimo, darbų atlikimo laikotarpis, išskyrus pagrįstus atvejus, kai, atsižvelgiant į perkamo objekto ypatybes ir siekiant racionalaus lėšų panaudojimo, būtina šį laikotarpį pailginti. Tokie atvejai nustatyti Pirkimų įstatymo 94 straipsnio 5 dalyje.
47. Preliminarioji sutartis negali būti sudaryta ilgesniam kaip 8 metų laikotarpiui, išskyrus pagrįstus, su pirkimo objektu susijusius atvejus, kurie nurodomi skelbime apie pirkimą arba kvietime tiekėjams. Tokie atvejai numatyti Pirkimų įstatymo 94 straipsnio 6 dalyje.
48. Sutartis sudaroma raštu. Žodžiu ji gali būti sudaroma tik tada, kai supaprastinto pirkimo sutarties vertė neviršija 15 000 Eur (penkiolikos tūkstančių eurų) be PVM.
49. Raštu pateiktą laimėjusio dalyvio pasiūlymą (išskyrus atvejus, kai pirkimo sutartis sudaroma žodžiu), raštu sudarytą pirkimo sutartį, preliminarąją sutartį ir šių sutarčių pakeitimus, išskyrus informaciją, kurios atskleidimas prieštarautų informacijos ir duomenų apsaugą reguliuojantiems teisės aktams arba visuomenės interesams, pažeistų teisėtus konkretaus tiekėjo komercinius interesus arba turėtų neigiamą poveikį tiekėjų konkurencijai, ne vėliau kaip per 15 dienų nuo pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties sudarymo ar jų pakeitimo, bet ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo pagal jas pradžios VPT nustatyta tvarka turi paskelbti CVP IS. Šis reikalavimas netaikomas pirkimams, kurie atlikti neskelbiant apie pirkimą esant šių Taisyklių 22.2.3 punkto b ir c papunkčiuose ir 22.2.15 – 22.2.17 punktuose nustatytais atvejais, jeigu jų metu laimėjusiu dalyviu nustatomas fizinis asmuo, ir kai pirkimo tikslas yra sukurti arba įsigyti unikalų meno kūrinių ar meninių atlikimą, taip pat laimėjusio dalyvio pasiūlymo, pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties dalims, kai nėra techninių galimybių tokiu būdu paskelbti informacijos. Tokiu atveju Bendrovė turi sudaryti galimybę susipažinti su

nepaskelbtomis laimėjusio dalyvio pasiūlymo, pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties dalimis.

50. Informacija apie žodžiu sudarytas pirkimo sutartis skelbiama VPT nustatyta tvarka.
51. Kai pirkimo sutartis sudaroma raštu, joje turi būti nurodoma:
 - 51.1. perkamos prekės, paslaugos ar darbai, preliminarus, o jeigu įmanoma – tikslus jų kiekis (apimtis);
 - 51.2. kainodaros taisyklės;
 - 51.3. mokėjimo tvarka. Mokėjimo laikotarpiai turi atitikti Lietuvos Respublikos mokėjimų, atliekamų pagal komercines sutartis, vėlavimo prevencijos įstatymo 4 straipsnyje nustatytus reikalavimus;
 - 51.4. sutarties prievolių įvykdymo terminai;
 - 51.5. sutarties peržiūros sąlygos ar pasirinkimo galimybės, jeigu tai numatoma;
 - 51.6. subtiekejai, jeigu vykdomas pirkimo sutartį jie pasitelkiami, ir jų keitimo tvarka;
 - 51.7. informacija, kad jeigu tiekėjo kvalifikacija dėl teisės verstis atitinkama veikla nebuvo tikrinama arba tikrinama ne visa apimtimi, tiekėjas Bendrovei įsipareigoja, kad pirkimo sutartį vykdys tik tokią teisę turintis asmenys;
 - 51.8. kita informacija, nurodyta Pirkimų įstatymo 95 straipsnyje, pirkimo sutartyje pateikiama pagal poreikį, atsižvelgiant į pirkimo objekto specifiką.
PASTABA: kai pirkimas vykdomas neskelbiamos apklausos raštu būdu ir šio pirkimo laimėtoju parenkamas užsienio šalies tiekėjas, sutartimi laikomi visi susirašinėjimo su šiuo tiekėju dokumentai įskaitant tiekėjo pasiūlymą ir pirkimo sąlygas.
52. Šių Taisyklių 51 punkto nuostatos gali būti netaikomos raštu sudaromai sutarčiai, jeigu numatoma pirkimo sutarties vertė yra mažesnė kaip 15000 Eur (penkiolika tūkstančių eurų) be PVM arba kai sutarties turinys yra vienodas visiems tokių prekių, paslaugų ar darbų gavėjams ir tiekėjas sutarties turinio nekeičia pagal individualius poreikius.
53. Pasirašant ar nutraukiant pirkimo ir preliminariąsias sutartis, vykdomas ir keičiant pirkimo sutartis, Bendrovės ir tiekėjo bendravimas ir keitimasis informacija gali vykti ne CVP IS. Vykdomas pirkimo sutartis, sąskaitos faktūros teikiamos tik elektroniniu būdu. Elektroninės sąskaitos faktūros, atitinkančios Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą, kurio nuoroda paskelbta 2017 m. spalio 16 d. Komisijos įgyvendinimo sprendime (ES) 2017/1870 dėl nuorodos į Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą ir sintaksių sąrašo paskelbimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/55/ES (OL 2017 L 266, p. 19) (toliau – Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartas), teikiamos tiekėjo pasirinktomis priemonėmis. Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standarto neatitinkančios elektroninės sąskaitos faktūros gali būti teikiamos tik naudojantis informacinės sistemos „E. sąskaita“ priemonėmis. Bendrovė elektronines sąskaitas faktūras priima ir apdoroja naudodamasi informacinės sistemos „E. sąskaita“ priemonėmis, išskyrus Pirkimų įstatymo 34 straipsnio 12 dalyje nustatytus atvejus ir atvejus, kai pirkimo sutartys sudaromos žodžiu. Šiame straipsnyje elektroninė sąskaita faktūra suprantama kaip sąskaita faktūra, išrašyta, perduota ir gauta tokiu elektroniniu formatu, kuris sudaro galimybę ją apdoroti automatiškai ir elektroniniu būdu.
54. Pirkimo sutartis ar preliminarioji sutartis keičiama vadovaujantis Pirkimų įstatymo 97 straipsnio nuostatomis.
55. Bendrovė, pasibaigus ataskaitiniams kalendoriniams metams per 30 dienų CVP IS priemonėmis VPT jos nustatyta tvarka pateikia visų per kalendorinius metus sudarytų pirkimo sutarčių ataskaitą.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

56. Kiekviena atliekama pirkimo procedūra patvirtinama toliau nurodytais dokumentais:
 - 56.1. kai pirkimą vykdo Pirkimo vykdytojas:
 - 56.1.1. neskelbiamos apklausos žodžiu atveju - pirkimo pagrindimo dokumentai (pirkimų planas ir/arba pirkimo paraiška ir/arba kiti dokumentai įrodantys pirkimo reikalingumą ar

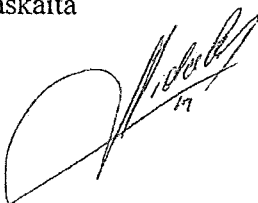
- pagrįstumą), pirkimo ataskaita, jei pildoma, pirkimo sutartis, jeigu ji sudaryta raštu, sąskaitos faktūros ir bet kurie kiti esantys dokumentai, susiję su tuo pirkimu;
- 56.1.2. neskelbiamos apklausos raštu atveju - pirkimo pagrindimo dokumentai (pirkimų planas ir/arba pirkimo paraiška ir/arba kiti dokumentai įrodantys pirkimo reikalingumą ar pagrįstumą), pirkimo dokumentai ir/arba kvietimas dalyvauti pirkimo procedūrose, tiekėjų pasiūlymai, pirkimo ataskaita, jei pildoma, pirkimo sutartis, jeigu ji sudaryta raštu;
- 56.1.3. skelbiamos apklausos atveju – pirkimo pagrindimo dokumentai (pirkimų planas ir/arba pirkimo paraiška), pirkimo dokumentai, skelbimas apie pirkimą, Pirkimo iniciatoriaus ir Pirkimo vykdytojo tarpusavio susirašinėjimas, dokumentas dėl sprendimo priėmimo ir pan.
- 56.2. Nepriklausomai nuo pasirinkto pirkimo būdo, jei pirkimą vykdo Komisija – pirkimo paraiška, pirkimo dokumentai, tiekėjų pasiūlymai, pasiūlymų nagrinėjimo ir vertinimo dokumentai, Komisijos sprendimų priėmimo, derybų ar kiti protokolai, susirašinėjimo su tiekėjais dokumentai, sudaryta sutartis ir CVP IS paskelbta informacija apie ją, kiti buhalterinės apskaitos dokumentai.

PASTABOS:

1. Jei prekės pirkimo vertė neviršija 10,00 Eur (dešimt eurų) be PVM, o paslaugos – 15,00 Eur (penkiolika eurų) be PVM, pirkimo paraiška gali būti nepildoma, tačiau pirkimų suvestinėje, toks pirkimas turi būti numatytas, išskyrus atvejus nurodytus Tvarkos 34.1 punkte;
 2. Pirkimo paraiškos nepildomos prekėms ir paslaugoms numatytoms Kolektyvinėje sutartyje skyriuje „Socialinė rūpyba“, bei verslo dovanoms, prekėms skirtoms reprezentacijai, reklamai, gėlėms ir pan. Šiuos pirkimus į pirkimų suvestinę įtraukia Pirkimų tarnyba.
 3. Pirkimo paraiškos gali būti nepildomos, kai pirkimas atliekamas neskelbiamos apklausos žodžiu būdu ir yra kiti dokumentai įrodantys pirkimo reikalingumą ar pagrįstumą;
 4. Pirkimo paraiška gali būti nepildoma dėl ilgalaikės prekių pirkimo sutarties sudarymo, tačiau užsakymai pagal sudarytą ilgalaikę sutartį vykdomi tik pagal pateiktas paraiškas;
 5. Pirkimo paraiškos gali būti nepildomos kitais Tvarkoje nurodytais atvejais.
57. Pirkimo ataskaita (priedas) pildoma, kai sudarytos pirkimo sutarties vertė 15 000 Eur (penkiolika tūkstančių eurų) be PVM ir daugiau, išskyrus atvejus, kai pirkimas atliekamas skelbiamos apklausos būdu arba per CPO.
58. Pirkimo pagrindimo dokumentai saugomi Bendrovės duomenų bazėse „Pirkimo paraiškos“ ar „Vidaus dokumentai“ arba popierine versija, pirkimų vykdomų CVP IS priemonėmis arba iš CPO dokumentai susiję su pirkimo procedūromis saugomi CVP IS naudotojo paskyroje ar CPO duomenų bazėje, raštu sudarytos ir įvykdytos pirkimo sutartys saugomos Bendrovės archyve, buhalterinės apskaitos dokumentai (PVM sąskaitos faktūros, sąskaitos faktūros ir pan.) saugomi Bendrovėje nustatyta tvarka. Kiti nepaminti pirkimo procedūras patvirtinantys dokumentai saugomi kitokioje laikmenoje (popierine versija, pirkimo vykdytojo kompiuteryje ir pan.), Bendrovė užtikrina tokių dokumentų prieinamumą, iškilus tokiam poreikiui.
59. Planavimo ir pasirengimo pirkimams dokumentai, pirkimo dokumentai, pasiūlymai bei jų nagrinėjimo ir vertinimo dokumentai, Komisijos sprendimų priėmimo, derybų ar kiti protokolai, susirašinėjimo su tiekėjais dokumentai, kiti su pirkimu susiję dokumentai saugomi ne trumpiau kaip 4 metus nuo pirkimo pabaigos. Preliminariosios sutartys, pirkimo sutartys, jų pakeitimai ir su jų vykdymu susiję dokumentai - ne trumpiau kaip 4 metus nuo pirkimo sutarties įvykdymo. Visi nurodyti dokumentai saugomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.
60. Ginčų nagrinėjimas, žalos atlyginimas, pirkimo sutarties pripažinimas negaliojančia, alternatyvios sankcijos reglamentuojamos Taisyklių ir Pirkimų įstatymo nuostatomis.
61. Procedūros, kurios neapibrėžtos šiose Taisyklėse vykdomos vadovaujantis Bendrovėje patvirtinta Pirkimų organizavimo tvarka.

PRIEDAS – Mažos vertės pirkimo ataskaita

Pirkimų tarnybos viršininkas

Aristidas Lideikis

AB „Panevėžio energija“ mažos vertės pirkimų
taisyklių aprašo priedas

AB „PANEVĖŽIO ENERGIJA“

MAŽOS VERTĖS PIRKIMO ATASKAITA

20__ m. _____ d. Nr. _____

Pirkimo objekto pavadinimas, trumpas aprašymas:
Pirkimo iniciatorius:
Pirkimui skirtos lėšos Eur (be PVM):
BVPŽ:

Pirkimas vykdomas CVP IS priemonėmis: taip ☐ ne ☐

Informacija apie tiekėjus, pasiūlymų kainas:

Eil. Nr.	Tiekėjas, į kurį buvo kreiptasi	Pasiūlymo kaina, Eur (be PVM)	Pastabos

Jei kreiptasi į vieną tiekėją: <i>pagrindimas / motyvacija</i>
Pasiūlymų eilė:
Tinkamiausiu pripažintas tiekėjas: <i>tiekėjo pavadinimas</i>
Kita svarbi informacija:

Pirkimo vykdytojas:

(pirkimo vykdytojo pareigos) (parašas) (vardas ir pavardė)

Suderinta:

(derina prevencinę pirkimų kontrolę atliekantis asmuo)